

NR. 7.
An. IV
1880.

Gherl'a
3/15
Martie.

AMICULU FAMILIARU



Apare una-data in septemna — Dominec'a. Pretiulu de prenumeratiue pe unu anu e 5 fl., pe unu semestru 2 fl. 50 cr., pentru Romani'a si Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, Pre unu semestru 7 franci — lei noi.

LA ROMANI'A LIBERA SI INDEPENDENTA.

*Salta si te veselesce adi, o! juna Romania!
Fa-ti o di de serbatoare; — plâns'ai destulu in robia,
Pâna lantiulu ti-ai sdrobotu!
Cânta adi voióse immuri: câ-a sclaviei érna-amara
A trecutu de totu, sî sanl' a libertatii primavéra
Si pe-alu teu plaiu s'a ivitu!*

*Libertatea-i curatu aeru for' de care-o ginte piere;
Pâne santa, ce nutresce, si dà celui slabu putere
A-si creá unu viitoriu;
Grâu, ce cresce numa'n tierna cu viu sange ingrasiatu,
Si se secera cu spad'a, candu fortun'a-i mai turbata,
Candu prin ventu miú glontinri sboru.*

*Prin o astfelu de fortuna tu-ai trecutu o! Romania,
Si de spad'a-ti ce la Pleu'n'a a trasnitu in tirania,
Europ'a s'a uimitu.....
Totusi cei mari câte piedeci ti-au vârîtu in drumu
[de-odatá;
Spre cunun'a libertatii cu-alu teu sange cumparata
Candu tu falnicu a-i pasitu!*

*Sangele-ti versatu in lupta le-a parutu prémica plata,
Au doritu inca adausu din alu teu trupu o bucata,
Mândrulu corpu ti-au mutilatu!
Si acestu actu de crudime te-adorutu cu-atât' mai tare
Câ flamêndu de carnea-ti via-a fostu chiaru prie-
[tinulu, pe care
Tu de mórte l'ai scapatu.*

*Inse nici cu-atât'a jertfa, densiú nu se 'ndestulira!
Din sangele, ce-ti remase, a nutrí, vai! te silira
Pe veci miú de lipitori.....
Te-ai supusu sî la acést'a suspinându amaru... Si éta:
Dupa multe lacrimi, totusi virtutea-ti e coronata!
Au t.ecutu cumplitii nori!*

*Ah! indaru a-ti vrutu, nori negri! se ucideți mân-
[drulu sóre:
Va topitu alui caldura! Adi pe bolt'a lucitóre
Elu suride mai frumosu!
Esti libera, fic'a Romei! Esti stapân'a sortei tale!
De-acum poti pasi voiósa p'a culturei verde cale
Catra scopu-ti gloriosu!*

*Libera, neatârnată... Prin virtutea ta divină
Din despretiuita slava devenită ai o regină
Respectată 'n resaritu;
Si salonulu Europei, locasiu splendidu de regine,
Unde n'avei eri intrare: s'a deschisu adi pentru tine
Si in sinu-i te-a primitu.*

*Libera... dar vai, a' vietii dile nu-su totu zimbitóre...
Si de-acum, se te scutésca de orcane stricatóre,
Altu braçiu nu-i, decâtu alu teu....
Curagiu inse! Bunulu geni, ce te scóse din robia,
Nici de adi n'o se te lase!... Cu tine va fi 'n veçia
Alu dreptatii Dumnedieu!*

*Inainte, mica tiéra! totu pe calea începuta:
Si din valea suferintiei, unde-ai statu necunoscuta
Seculi, plangându ne'ncetatu,
Vei sosí acusi la culmea stralucita a marirei,
Unde suridiendu te-ascépta din'a, tronulu fericirei
Si alu gloriei palatu.*

*Erai stea, acum esti sóre. . . Si lucirea ta marétia
A stersu si din peptulu nostru a'ntristàrii négra cétia.
Vediendu chipu-ti zimbitoriu,
Ne simtîmu maitari in sufletu, uitâm jalea, dejosirea,
Chinurile, ce ne-apésa: si gustâmu adi fericirea
Ce ne luce 'n viitoriu.*

*Salte astadi totu romanulu! Salta, juna Romania!
Fà-ti o di de serbatóre. — Plâns'ai destulu in robia
Pâna lantiulu ti-ai sdrobotu! —
Cânta adi voióse innuri: cà-a sclaviei érna-amara
A trecutu de totu, si sant'a libertatii primavéra
Si pe-alu teu plaiu s'a ivitu!*

Petru Dulfu.

Vasulu de Chin'a.

Noveleta

De

Vicomtele Ponson du Terrail.

I.

Erá in lun'a lui Octomvrie. Tómn'a 'si intinsesé deja aripele s'ale preste selbatie'a si poetic'a tiéra, numita Morvanu.

Una ultima radia a sórelui aiuneacă, nesigura si tremuratória cá surisulu unui befranu, asupr'a vechieloru ziduri ale unui castelu situatu dupa-o colina, scaldându-si turnurile sale in Cousin, unu frumosu rîsióru morvandianu, incungiuratu de-unu cordonu de flori campenesci si de marii popi melancolici, a-càroru verdétia fusesé respectata de primele suflari ale lunei octomvrie.

Acestu castelu erá puçinu derimatu, dara totusi pastrá unu aspectu mândru si unu aeru mare.

Parculu, neglijiatu si stufosu, cuprindeá câti-va din acei marii stejari, ce suntu glori'a evului mediu a Franciei; turnurile, transformate in porumbare, conservase vîrfurile si ornamentele loru. Ici si cólea, se diariá câte uná feréstra gotica cu gémurile colorate si cu armarii.

In fine pórt'a principala, una armaria bine facuta, dupa voi'a proprietariului, — aretá cá acésta vechia locuintia nu-si schimbasé proprietariulu chiaru nici in tristele tempuri ale revolutiunei.

Acestu castelu se numia Roche, numele vechiloru posesori, cari portáu titlulu de baroni. In tempulu cându începe istori'a nóstra, erá locuitu de veduv'a celui din urma baronu, si in ace'a séra, càci nóptea succedasé celei din urma radie a sórelui, baronés'a siedeá lînga caminulu din buduariulu seu, — una incantatória odaia situata in primulu etagiu alu unui turnu, respandindu lumina asupr'a riuletului printr'un'a feréstra, asupr'a unei frumóse paduri, prin alti'a mobilata si decorata in fine dupa gustulu parisianu, cu tóta aparenti'a feudala si severa a castelului.

Dómn'a de la Roche erá veduva de vre-o doi ani si numerá aprópe dóue-dieci si cinci rose. Erá una veduva romantiósa, in totu intielesulu cuventului. Cu tóte acestea nu erá nici blonda si melancolica cá eroinele lui Walter Scott, nici mica, grasula si rosia cá veduvele lui Scribe.

Déns'a avé unu tipu de-o frumsetia cu totulu deosebita si totu-odata originala.

Bruna cá una Andalusă, svelta, subtire, umerii largi, buzele rosii si umbrite de-unu pufu imperceptibilu, piciórele si manele cá si ale unui copilu. Marii sei ochi negri esprimáu cându si cându bucuria ori mânia, déca de ordinariu nu eráu melancolici si ganditori.

Barón'a dara siedé lînga caminu, singura si abandonata acestei placute reverfi si plina de mistere, predominându femeile, cându izolarea loru e voluntaria.

Privirea s'a consultá câte-odata pendul'a de pre caminu, una podóba a tempului de fericire; apoi se opriá asupr'a unei mici mobile de Boulla, ce suportá unu mare vasu chinesisu, numitu *Celadons*.

Si atunci, unulu din acele surisuri enigmatice, vii si misteriose, — prin cari femeile paru a începe proiectele loru si a desemná unu planu de conduita pe viitoriu — arcuèza pe diumetate buzele ei si produce in acel'asi tempu pe alb'a s'a frunte, un'a dia acelea incretituri imperceptibile, ce aréta o resolutiune otarita si totu-odata statornica.

Aculu pendulei aretá ór'a cinci; si cinci óre sunara.

La momentu, unu sgomotu de trasuri se audi in curtea castelului, si la acestu sgomotu se adaugá si tratululu a mai multoru câni de vênatóre,

— Éta cei trei amanti ai mei, murmurà baronés'a. Intr'adeveru, ei suntu de-o esactitate estraordinaria.

Una usia se deschisè indata, si unu domesticu in livrea facù se se auda, unulu dupa altulu, aceste trei nume:

— D. comte de Marsille.

— D. baronu d'Arcy.

— D. Max de Lerh.

Barones'a se scolà si primi c'unu surisu pe cei trei visitatori.

Erau juni toti-trei, dar' de-o frumsetia deosebita si imbracati uniformu, cu vestminte de-unu albastru inchisu, cu nasturi de argintu, si cu totu necesariulu ce forméza hain'a de vênatóre in Burgundi'a.

— D.-loru, le disè baronés'a, ve multiamescu de-o mfa de ori ca-atì primitu invitatiunea mea, de-a veni astfeliu, dupa-o dì de vênatóre, de-a ve pune la més'a unei sermane veduve cu totulu izolata, càci marchisulu tatalu meu, a plecatu la Parisu si nu va veni decâtu poi-mâne. D.-le comte, voiti a-mi oferì braçiulu?

Si baronés'a trecù cu cei trei juni in sal'a de mancare, unde prândiulu erà servitu.

Asiedià pe comtele la drépt'a, pe baronu la stâng'a ér' pe-alu treilea convive in faci'a ei. — Aceste trei persóne eráu din amicii defunctului baronu; ce'a ce esplicà câtu-si de puçinu chiar' la prim'a vedere acésta invitatiune singulara a unei june femei, fora soçiù si fora *chapheron* *) facuta celoru trei ómeni, din cari celu mai mare avé treidiece si cinci ani. Dar' ce'a ce, cu tóte acestea, aruncáse o lumina misteriósa si intr'adeveru originala pentr'unu observatoriu scrupulosu asupr'a acestei reuniri de patru personage, fù vasulu de Chin'a, pe care unu valetu 'lu pusè pe mésa in tempulu desertului.

Mirarea conviviloru la acésta vedere fù mare; — dómn'a de la Roche i-i privi pre toti suridiëndu si le disè:

— Domniloru, acestu vasu jóca unu rolu fórte importantu, aci: e cut'fa mea de scrisori.

La acésta vorba o incurcatura visibila se desemná pe trasurile fie-carui din invitati, ce'a ce facù cà fie-care din ei, ocupatu de-asi disimulá temerea s'a, se nu observe de locu fric'a vecinului seu.

— Am avutu unu scopu fórte misteriosu, adaugà d.-n'a de la Roche, rogându-ve de-a prândi toti-trei, — si déca voiiti a cunósce acestu misteriu, datì-mi parol'a d.-vóstre, si prometeti-mi cà me veti ascultá cu atentiune!

Cei trei invitati se inclinara.

— Fostulu meu barbatu, domnulu de la Roche, reluà barones'a, erà amicul vostru. Densulu avé ace'asi etate cu d.-vóstra d.-le comte de Marsille, si printre aceste ferestre ale castelului, se diarescu turnurile castelului vostru. I-ai fostu tovarasiulu seu de copilaria, prin urmare celu mai micu amicu alu seu.

*) Unu feliu de fesu séu caciula in moda mai de multu la barbati si femei; — aci insémna atat'a câtu „f o r a c a p u.”

D.-t'a, baróne, ai studiatu dreptulu si medicin'a cu densulu, si relatiunile vóstre datéza mai bine de 15 ani. Ai asemenea possessiuni egale in apropiare, si parasesci Parisulu in fie-care anu in „tempulu tómei pentru a le locu.

In fine, d.-t'a, d.-le de la Lerh, esti unu amicu multu mai recentu, dar' nu mai puçinu scumpu cà baronulu. Ne-ai devenitu cunoscutu acum cinci ani in Itali'a, unde me dusèsemi din caus'a sanetatii mele si unde te-ai dusu a-ti complectá acestu pelerinagiu obligatu toturoru artistiloru, ce-lu facu pentru art'a loru Dis'am óre adeverulu, domniloru?

Cei trei juni se inclinara din nou.

— Fostulu meu soçiù erà venatoriu passionatu, fundase clubulu Ballic-Morvan, in care ati intratu impreuna. Vai! Baronulu e mortu, cu tóte astea voi inca sunteti fideli la asociarea de venatori si pentru a o re'noi, veniti in fie-care anu aci la domnulu Comte.

Acum éta alu doilea anu alu veduvei mele, ce se va fini

Cei trei gentilomi tresarira in acel'asi tempu.

(Va urmá.)

PETULANTULU.

Comedia in 3 acte
de

Augustu Kotzebue.

(Continuare.)

SCEN'A V.

Dómn'a Langsalm. Cei de mai nainte.

Dómn'a Langsalm:

Ce-i? tas'a mea? Care? Cum?

Unde?

Fridericu:

Uitate matusia! unchiulu voiesce a bé cafa, — verisiór'a i-i da, elu be, adórme, si éta remasitiele tasei.

Dómn'a Langsalm:

(Scutura pe consociulu ei.) Afurisitule! scóla!

Langsalm:

(Deschidiendu-si ochii.) Cei scump'a mea?

Dómn'a Langsalm:

Ce dracu-ai facutu éra?

Langsalm:

Domnedieule! Nu vedi ca amu dormitu, si dupa cum scii bine in somnu nu face omulu nemic'a reu.

Dómn'a Langsalm:

Privesce numai la mân'a d-t'ale

Langsalm:

O bucata din unu vasu sdrobotu? Ce va se dica acést'a?

Dómn'a Langsalm:

Da, unu vasu sdrobotu, si la piciórele d-t'ale mai suntu vre-o câte-va. Mai bine te-ai fi sdrobotu d-t'a in atâtea bucati.

Langsalm:

Ei, ei, scump'a mea nu sciu cum s'au potutu in-templá lucrulu acest'a.

Dómn'a Langsalm:

Ai beutu cafa.

Langsalm:

Cafa? . . . Se póte.

D-n'a Langsalm:

Si intr'ace'a ai adormitu.

Langsalm:

Se póte.

D-n'a Langsalm:

Mi-ai sdrobitu cea mai frumósa tasa.

Langsalm:

Mi-pare fórte reu scump'a mea.

D-n'a Langsalm:

Dóuedieci de ani amu beutu din ea cafa.

Langsalm:

'Ti voiu cumperá alt'a.

D-n'a Langsalm:

Erá unu presentu dela tenerulu locutenente care a fostu tempu mai indelungatu la noi.

Langsalm:

Dela acel'a? . . . Asiá? . . . Nu te superá scump'a mea, dela acel'a ai tu mai multe presente.

D-n'a Langsalm:

(Catra Babetta.) Si tu pentru ce ai datu sommu-rosului acestui'a chiar' tas'a mea?

Babetta:

(Confusa.) Pentru-ca . . . Fiendca . . .

Fridericu:

Lucru fórte naturalu, fiindca erá chiar' curata.

Babetta:

Da, chiar' cându au cerutu unchiulu cafa, o amu fostu stersu.

D-n'a Langsalm:

Cará-te in culina tu nefericita (Babetta se duce.)

SCEN'A VI.

Cei mai de 'nainte afora de Babetta.

Langsalm:

Nu mi potu de locu aduce aminte cá se fiu beutu cafa.

Dómn'a Langsalm:

Atát'a vei dormi póna cându vei uita si ace'a cumca esci casatoritu.

Langsalm (oftandu):

Ah scump'a mea, ace'a de siguru nu o voiu uita nici odata.

Dómn'a Langsalm:

Acumu nu e tempulu de dormitu, d-nule consórtu fiindu-ca avemu de a vorbi cu nepotulu Fridericu despre unele lucruri fórte serióse.

Langsalm:

Cu nepotulu?

D-n'a Langsalm:

Firesce. Copil'a nóstra acum de patru septemani au venitu din orasiu, si nepotulu inca nu s'au declarat.

Langsalm:

Trebue se fiu eu de fačia cându se va declará?

D-n'a Langsalm:

Nu e chiar' netrecutu de lipsa, — te vomu chemá noi cându va trebui binecuventarea.

Langsalm:

Ce se facu dara?

D-n'a Langsalm:

Se-lu iei la intrebare pentru ce amâna lucrulu.

Langsalm:

Nepóte! respunde-mi!

Fridericu:

Lucruri copilaresci iubita matusia. Ce-asi sci eu respunde.

D-n'a Langsalm:

Pe scurtu nepóte, tu scii bine ca testamentulu tatalui teu 'ti demanda apriatu cá se te casatoresci cu fét'a mea.

Fridericu:

Da, da, de atâte ori mi-ai repetitu-o acést'a, încátu si in visu mi vine-aminte.

D-n'a Langsalm:

Decumva faci esceptiuni pierdi a trei'a parte din avere.

Fridericu:

Asié e.

Dómn'a Langsalm:

Testamentulu e sub ingrigirea mea:

Fridericu: (La o parte)

De acel'a s'a ingrigitu mai bine cá de copila.

D-n'a Langsalm:

Acum esti mare, si acusi vei fi maiorenu.

Langsalm:

Eu asia cugetu scump'a mea ca nepotulu cu diu'a de mâne va fi maiorenu.

D-n'a Langsalm:

Ar' fi cu multu mai bine déca nu te-ai ocupá cu ast'feliu de lucruri. Cine scie acést'a mai bine? Eu ori D.-t'a?

Langsalm:

Netrecutu D.-t'a, scumpa mea!

D-n'a Langsalm:

(Catra Fridericu) Prin urmare au sositu tempulu cá se implinesci ultim'a voientia a tatalui teu.

Fridericu:

Mai ántáiu debue se curisezu puçintelu verisiórei Doris.

D-n'a Langsalm:

Ace'a o poti face si dupa ce ve veti cununá.

Fridericu:

Ce cugeti matusia, atunci ar' fi lucrulu chiaru intorsu.

D.-n'a Langsalm:

Tu nu scii nepôte ce plăceri nespuse gusta omulu în viéti'a conjugala.

Langsalm:

(Redicandu ochii catra ceriu) Da... amaru destulu...

D.-n'a Langsalm:

Nebunule, ér' vorbesci într'o lature.

Langsalm:

Numai asié-i dical'a iubit'a mea!

D.-n'a Langsalm:

Indata-ti indrépta gresiel'a de mai inainte, — deserie nepotului starea cea placuta a vietiei conjugale.

Langsalm:

Eu, scumpa mea?

D.-n'a Langsalm:

Da, D.-t'a. Eu asia voiescu.

Langsalm:

Eu nu me pricepu la descrieri.

D.-n'a Langsalm:

Describe casatori'a nostra cea fericita, si linele plăceri ale amorului nostru!

Langsalm:

Me temu ca-mi va fi forte greu, iubit'a mea!

(Va urmă.)

SECRETELE A LORU TREI NOPTI

SÉU TREI MORTI VÍI.

(Romanu anglesu d. H. Frankstein.)

(Continuare.)

Capitulu VII.

Gvendoline.

Ce s'a alesu în decursulu aventurii de 17 ani a marchisului, din copil'a Clarei Marcham? — O viéti'a, care a resaritu între conditiiuni atâtu de triste, nu a p'rtia decâtu se aiba urmari extraordinarie! Remasu-a dens'a în viéti'a spre a credi rusinea si nefericirile, séu moritu-a dens'a cá copila mica, dupa cum sperá marchisulu?!

Aceste întrebări si le puneá marchisulu.

Mic'a prunca în decursulu celoru de antâiu ani a vietiei erá se devina jertfa mortiei. Treecându inse preste tote perioadele morburiloru pruncesiei, la etatea de 3 ani dechiará mediculu cá sanetatea ei e asigurata si i predise multi ani! La audiulu acestora se bucurara educatori ei: John si Maria Quillet. Intr'o séra fiindu singuri în chili'a, unde dormiá prunca, dise econom'a: „John! ai auditu ce a disu mediculu, cá prunca va traí; ce ar' dice marchisulu deca ar' scii?“

„De siguru cá ar' alunga-o dela casa“ respunse John.

„Eu nu pré iubescu prunca“ dise econom'a, „eu tote cá trebue se marturisescu cá are maniere plăcute si o frumsetia rara, dar' nu o potu iertá pentru neplăcerea ce ne casiuna noua amendoror'a. Dens'a a fostu caus'a caletorfei în strainatate a stapánului nostru. Fara dens'a, d.-sior'a Clar'a ar' fi în viéti'a.“

„Pentru tote aceste inse prunca nu-i vinovata“ replicá John.

„Acést'a o sciu si eu, — eu îns'a-mi me semtieseu vinovata cáci vorbescu de dens'a ast'felu. Cu tote aceste eu nu o potu iubi, si ori ce facu, facu numai din respectulu ce lu-am avutu catra mum'a s'a Clar'a. Si totu pentru iubirea ce o-am avutu catra aee'a, me voiu nisuf cá se-si capete o educatiune demna de mam'a sa.

„Asia se cuvine. Noi nu avemu prunci“ dise John „avemu o suma de bani pastrata, si totu ce avemu, avemu dela Marcham, noi i vomu reintóree o parte din suma acést'a prin ace'a cá vomu grigi cá prunca ast'a se-si capete o educatiune cátu de escelinta.“

„Ore cine se-i fia tata?“ dise meditandu econom'a, „ce nume si ce pusetiune sociale se fi avutu?.... Déca va traí prunca eu am de eugetu a-i dá unu nume. Ea e de 3 ani si nu are inca nici unu nume.“

„E tempulu se-o botezamu, cáci nu-i vomu dice totu „princesa.“ Dar' pentru ce se nu-i damu numele mamei s'ale?“ dise barbatulu.

„Ce? se se chiane Clara! si toti se se mire; ba se facemu si pre marchisu se se infuria?“

„Dara se-i punemu nume Maria“ dise elu.

„Eu nu o iubescu destulu, si totusiu ea va poté orecandu aretá la lume cá e nobila dupa nascere.

„Ea séména bine cu fiic'a contelui aceliu'a pre care mosiulu marchisului a luat-o în casatoria. Eu am auditu cá ace'a a fostu o muiere superba si de o frumsetia rara. Ace'a se numiá contes'a „Gvendoline.“

„Gvendoline?!“ dise betran'a, „se o numimu dara si pré ast'a fetitia „Gvendolina,“ dar' afora de Gvendoline, care se-i fia celu-alaltu nume?“

„Eu sum de parere se fia Gvendoline Winter, cáci dens'a s'a nascutu iérn'a.“

„E bine!“ replicá econom'a, acestu nume i va caracterisá viéti'a.“

Ast'felu orfan'a fara nume fú botezata: „Gvendoline Winter.“

Dens'a precátu inaintá în etate pré atát'a si în potere, voiasia si frumsetia. Erá vioia, plina de spiritu; senina, libérita, si nemica nu-i lipsiá, din câte ar' fi profitu.

Cu tote aceste econom'a nu semtiá nici o iubire catra dens'a; ast'felu orfan'a lasata singura, neconso-lata, 'si adá alte si alte ocupatiuni distractioése.

Intr'o di observandu aceste John, dise soției s'ale: „Tu vei omori pré orfana cu portarea ta. Ea e atátu de frumoasa si de placuta, pentru ce nu o poti iubi?“

„Eu nu o potu face ast'a.“ — Cu tóte aceste 'si indreptá tota atentiunea spre a o educá cátu se pote de bine in sperantia ca marchisulu o va adoptá candva.

In decursulu aniloru de infanta, ocupatiunea ei erá joculu prin parcu: in etatea de 7 ani inse i se angagiá o guvernanta.

Prunc'a fú recomandata inaintea educatorei s'ale cá fica a unei dame misere, care mori dupa ce o nascú. Numai dupa doi ani aflá guvernanta cá invetiaceú'a s'a este fiic'a unei vagabunde care mori in viforulu unei ierni grele afara pre campia.

De ar' fi aflatu pote cá la inceputu originea scolaritiei s'ale, nu ar' fi ocupatu loculu de guvernanta langa dens'a, acum inse cu compatimirea se impreună iubirea, care o sentiá pentru serman'a copila. Copil'a se incredintiá ei cá unei mame.

D.-sior'a Granger — acest'a erá numele guvernantei — remase 7 ani in Lonemoor si instruí pre mic'a Gween in totu feliulu de scientie si arte, precum si in cele alalte de lipsa sexului ei. Inse candu prunc'a ar' fi avutu mai mare lipsa de instructiunile guvernantei, acést'a fú astrinsa a-o parasí, pentru de a pasí la casatoria cu unu candidatu de preotu cu care deja de multu erá incredintiata.

Dupa discutare mai indelungata — in speranti'a cá marchisulu se va decide dora cátu de tardiu de a numi pre acésta copila de ereda a s'a — fú tramisa in unu institutu de crescere in Parisu pentru de a-si completá educatiunea.

In acestu pensionatu eráu mai alesu fice de nobili din Rusi'a si din Angli'a, apoi francese si americane si câteva italiene.

Serman'a Gwendoline nu ar' fi fostu primita, intre acele, deca nu o ar' fi fostu recomandata d.-r'a Granger — acum casatorita cu preotulu Mynen.

Gwendoline Winter petrecú 3 ani in acelu pensionatu. Aci escelá intre tote conscolaritiele s'ale. Natur'a o infrumsetiase cu tote talentele si cu spiritu nobilu, voindu ast'feliu a-i suplini ace'a ce impregiurarile i rapisera de alta parte.

„Fiic'a mea“ dise madam'a de Loren'a in sine, apropiandu-se tempulu, candu jun'a scolaritia trebuia se lase Parisulu si se se întórca in Angli'a, — „ea va frapá pre toti. Ea va deveni soçi'a unui principe. Cu frumseti'a si geniulu ei póte aspirá la pusetiunile cele mai inalte.“

Si acést'a — Gwendoline — nu erá decátu o sermana nefericita, o fientia fora de nume, a carei origine erá acoperita de unu secretu forte intunecosu si pentru multi nepenetrabilu.

In decursu de 3 ani, cari i petrecú Gwendolina in Paris, nu cercetáse Angli'a de feliu. Ea nu sciá inca nimic despre istori'a esistintiei s'ale, ci credeá cá desi

sermana, dar' e din o familia mare. Dar' aveá o idea nedeterminata, cá ar' fi o consangena departata a Marchisului Marcham si cá ast'feliu densulu se ingrigiesce de educatiunea ei, si cá odata o va lasá se domineze in cas'a lui.

Anii cei de antai i petrecuse in Lonemoor, si pusetiunea ei aci fú mai favorabila, decátu a unei suse. Económ'a Quillet o tractá cu respectu si se portá façiá de ea cá si façiá de domn'a ei.

Cei trei ani in institutu costara o suma considerabila si ast'feliu ea nu poté crede cumcá tota ast'a suma o chieltuí numai Quillet.

In absentia de mai multi ani a marchisului dens'a nu avea lipsa de nimic, ci tote le avea cá o princesa.

Plina de aste visuri dulci dupa cum suntu aceste in o etate de 17 ani, asceptá Gwendoline re'ntorcerea sa in Lonemoor.

Diu'a plecarei s'ale din Parisu se apropiá — o di frumósa de Iuniu, ace'a di chiar, in care marchisulu se decisé a-si mai revedé patri'a.

In diorile prime a le unei dile din Iuniu, dupa ce se pregati de cale 'si luá ultimulu adio dela colegele s'ale, apoi facú visit'a de adio instructoritieloru si in urma madamei de Lorene.

Dupa câteva minute o servitoria anunciá cá madam'a Quillet e in sal'a de primire. Fiendu-ca Quillet erá numai o servitoria emancipata pentru ace'a madam'a de Lorene nu o aflá de demna se merca la dens'a ci lasá se-i spuna cá se vina Quillet la acést'a.

Gwendoline se despartí indata de madam'a de Loren'a si alergá in sal'a unde se aflá Quillet.

(Va urmá.)

P. J. Grapini.

Balu in favorulu inundatiloru Romani transilvaniani in Blasiu.

Suspinele nenorocitiloru frati Romani transilvaniani inundati au aflatu unu resunetu de condolentia in totu pieptulu romanescu de din coce de Carpati, ma au strabatutu chiaru si preste Carpati si Balcani. Caritatea fratiésca si sentimentele de compatimire façiá de densii se-au manifestatu in fapta si in Blasiu, acestu foculariu a natiunei romane, intr'unu modu nobilu, ce credemu cá merita a se aduce la cunoscinti'a publiculu romanu, cáci intr'una conferintia, la care a luatú initiativ'a flórea inteligentiei noastre, s'a decisu a se arangiá „Unu balu in favorulu Romaniloru transilvaniani inundati“ si spre scopulu acest'a s'a compusu unu comitetu de 7 persone sub presidiulu Rdmlui d. Canon. *Eliu Vlass'a*.

Acelu balu s'a si tienutu la ¹⁰/₂₂ febr. a. c., precumu s'a anuntiatu in sal'a „otelului nationalu.“ Cu respectu la succesulu si decursulu balului se-ar' recere un'a pena cu multu mai competente, unu penelu cu multu mai destru pentru cá se vi-lu pota descrie fidelu si dupa meritu; — eu din parte-mi me voiu margini a dice, cá acel'a fú atátu de stralucitu, precátu de dulce si generosu este balsamulu mangaitoriu alu caritateri fraterne.

De una serie de ani nu am fostu fericitu a vedé intrunuta la unu balu filantropicu atât'a inteligentia din locu, dinpregiuru si chiaru si din departare.

Caracterulu lui celu eminentu romanescu a fermecatu animele tuturoru Romaniloru participantu; ér' inteligentia alésa, girlanda de gratiöse matrone si de gentile domniore, au storsu respectulu, stim'a si admiratiunea strainiloru. Joculu s'a inceputu la 8 óre sér'a cu „Ardelean'a.” Intre altele s'a mai jucatu si alte salturi romanesci, precum: „Roman'a,” „Hatiogoa'a” si „Tiarin'a.” Erá ceva esaltatoriu de anime a audi conversările in totu decursulu balului numai in dulcea nóstra limba, si a vedé toiletele gratioseloru domnióre [conformu rogarei espresa a comitetulu arangiatoriu] neluxuose, dar' pré gustuose. Dintre pré dennele matrone voiu aminti verisiorele: Aureli'a si Leontin'a Colceriu Corabianu din locu. Multe suveniru dulci voru fi lasatu si d.-siorele: Leontin'a Cristianu, invetiatoresa in locu si Emili'a Rusanu din Saucelu. Suveniru de momente placute ne-au lasatu si d.-rele: An'a Toganu, Mari'a Lupanu, ambele din Blasiu si Elen'a Seucanu din Capusiu etc.

Ce'a ce fú mai incantatoriu si caracteristicu, e cá la pausa conversarile eráu atâtu de familiari, cá si cum numai una singura familia se-ar' fi intrunuta la una petrecere. — Domnulu advocatu archidiecešanu Ludovicu Ciato a redicatu primulu toastu pentru Escelentia s'a prea gratiosulu nostru Metropolitu si parinte Dr. Joanu Vancea. Tare acomodatú a toastatu si D.-lu Dr. Alesandru Grama pentru ospetii romani si straini. Dupa pausa inceputu music'a Valsulu si sal'a de jocu éra erá plina de parchi de dansatori, teneri si impregiuru coron'a de matrónce, pre acaroru facie se ceteá deplin'a multumire de petrecerea atragutorieloru s'ale fice.

Ast'feliu trecura ore intregé cá unu momentu, si gentilele damicele se-au surprinsu, candu respectivele mame le-au propusú, cá fiindu aprópe demaneti'a au se se departeze.

Venitulu materialu inea e satisfactoriu. In sér'a de balu au incursu 164 fl. si unu taleru, ér' dupa balu precátu sum informatu, dela Escelentia s'a prea gratiosulu parinte Metropolitulu Dr. Joanu Vancea 50 fl., au mai incursu de pre la invitatii, cari nu au potutu participá 11 fl. Ci despre venitulu balului la tempulu seu, comitetulu de securu 'si va dá ratiuni in publicu.

Blasiu, 24 februaru 1880.

Unu participante.

Viorele.

Candu speranti'a ne propune, dicéandu: rabda in tacere
Cá in urm'a astoru chinuri vine tempulu de placere!

E detóre oménimea suferindu a asceptá . . .

Ah! speranti'a!.. ea-i deprinsa pré adesu a lasielá

Fericirea cea deplina nu-i aici de asceptatu:

Cá-ci cundá omulu bietulu crede ca in bratie o va strínge
Ori ca sórtea i-o rapesece, ori ca vieti'a i se stinge!

Gh. Teulu, in dram'a istorica „Berchea.”

REVISTA.

Recunoscerea Independentiei Romaniei de catra Majestatile loru Regia Angliei si Imperatulu Germaniei precum si de catra Republic'a Franciei, s'a comunicatu cu Camera deputatiloru Romaniei in siedinti'a din 8/20 febr. a. e. Acésta comunicare a fostu privitu de Adunare cu víi aplause. D.-lu V.-Preside G. Ghitiu tienédu loculu de preside a rostitu unu discursu, prin care a aretatu insemnatatea actulu ce se indeplinesce astadi, actu care sanctionéza pe deplinu intrarea Romaniei, de drepta si de factu, in concertulu Stateloru independente din Europ'a. D.-s'a a amintitu lupt'a cea mare ce a trebuitu se sustiena Roman'a, lupta care astadi se recompenséza prin recunoscerea independentiei; terminandu a adausu, cá nou'a nóstra situatiune ne indatoreáza inea si mai multu de a lucrá cu staruintia si intieleptiune pentru desvoltarea si radicarea Statulu romanu.

Cuvintele d.-lui Chitiu au fostu salutate de Camera cu aplause entusiaste.

Totu in acésta di ministrulu plenipotentiaru alu Majestatii Sale Reginei Marei Britanii, d. White, singurulu care a primitu deja scrisorile sale de acreditare dela guvernulu seu, a fostu primitu in audientia solemná de A. S. Regale Domnitorulu, Carui'a i-a prezentatu scrisorile, prin care este acreditatu cá tramisu extraordinariu si ministru plenipotentiaru alu Engliterei pe langa Curtea A. S. Regale.

In faci'a acestui mare actu indeplinitu trebue se amutiése vocile tuturoru cóbeloru si se nu s'audia dela o margine pâna la alt'a a tierei, decátu unu strigatu unanimu de: **Traiesca Romania!**

Din ocaziunea recunoscerei Independentiei Romaniei unu numeru insemnatu din cetatienii urbei Jasi au adresatu M. S. Regale Carolu I urmatórea scrisóre felicitátore:

Mari'a Vóstra Regale!

Am asceptatu cu multa credintia dupa cum s'a si luptatu cu mare barbatia si éca unu fiioru de viétia scuturându tota fiint'a romana, se sparge intr'unu strigatu de **Traiesca Romania!** Este rara si marétiá diu'a unui poporu, pe care o serbatoresece pentru recunoscerea deplinei sale neatárnari, de catra tóte puterile cele mari. Suntu secole de unu sbuciumu politicu, de cându se ascepta acésta di. Gloria memoritóre umbreloru trecutulu nostru, care au lucratu pentru ea. Gloria eterna voue sufleteloru mari si indrasnetie care cu vitejie, isbindu mórtea, ati spusu lumei cá Roman'a traiesce si ati radicatu stégulu asié de susu. Acestu tricoloru acum fálfae pe cei siepte munti ai politiei eterne, a Romei! Elu se desfasiura si pe cei siepte munti ai Bizantiului, a Romei nóua, a trufasiulu stambululu, ogdindu-se in marile gemene a dóue continente. Totu elu sta alaturea cu tricolorulu Franciei inaintea mergátore a civilizatiunei! alaturea cu leulu Albionului, cu dómn'a mariloru! alaturea cu vulturii puterniculu imperiu nou germanu! alaturea cu vulturii nemesuratulu imperiu alu Rusiei! si alaturea cu pajurile intinse ale imperiulu vecinu Austro-ungaru! Belgi'a, Suedo-Norvegia si Greci'a, tieri din marile de média-nópte si média-di ale Europei, saluta cu dragoste acésta independentia a Romaniei! si noi fii natiunei, fii poporulu, fii lasiulu imbracându-ne in haine de serbatóre si in virtéjulu bucuriei intr'unu glasu strigamu: **Ferice de Mari'a T'a!** care cu judecata si barbatia cá Mare Voevodu ai condusu armat'a la triumfulu Independentiei. Da, sângele vitejiloru nostri a cursu, inse din trénsulu ne-au resaritu viitorulu celu at'a de asceptatu. Omagiu vecinicu Mareloru puteri, care astadi tóte pe deplinu ne-au recunoscutu dreptulu la vieti'a politica, chemându-ne in mijloculu loru. Amoru si devotamentu tronulu pe care stati Maririle Vóstre Regale: Carolu I. si Elisabet'a Dómn'a, ce-lu impodobesce cu atátea virtuti! Gloria armatei romane! Recunoscintia, sprijinu si iubire guvernulu liberalu, sub care s'au aratatu stéu'a independentiei! Er' tu o Domnedieule fá cá Roman'a in veci se ná fericita.

Festivitatea Independentiei Romaniei — in Clusiu. Inteleginti'a romana din Clusiu, plina de bucuria pentru recunoscerea definitiva a Romaniei de statu independentu,

la inițiativa d-lui Dr. A. Isaču a serbatu acestu triumfu alu fratiloru nostri de preste Carpati prin a convenire sociala arangiata in sala hotelului „Biasini” la 12, 23 fauru. Dupa deschiderea serbarei, s'a decisa a se trimite o telegrama de felicitare d-lui ministru presiedinte alu Romaniei, J. C. Brateanu; apoi s'a ceritu o telegrama sosita din Dev'a, de cupriusula urmatorio: „Cu profunda respectu salutandu ide'a intrunirii ce serbati, primiti felicitările Romanilor din Dev'a, prin Longinulu.” Dupa aceste s'au executatu câte-va cântece naționale (Steu'a Romaniei, Canteecula gîntei latine, Descępta-te romane etc.) de corulu vocalu a junimeii universitare, si mai multe melodii romanesci pe violine; si s'a rostitu poezia „La Romania libera si independenta” (care o publicamu in nrulu acest'a ala diurnalului nostru.) Si au redicatu mai multe toastе insufletitoare pentru Romania independenta si principele ei, pentru curcanii renumiti, si pentru femeile romane, ce-au sciutu creșee fii asię de bravi, cum au fostu soldatii romani in luptele pentru independentia, etc.

Serbarea frumoșă si insufletitoare a decursu in cea mai buna armonia si a tienutu pâna dapa mediulu noptiei, candu ospetii s'au despartitu, dorinda dia anima Romaniei libere si independente vietia prospera si glorioșă.

Balulu arangiatu la Budapeșta in 12/21 februaru a. c. a avutu unu reșitu stralucitu. Elu a intr'unitu pre cea mai inalta aristocratia, frantasii auctoritatiloru civile si militare, multime de barbari de statu si omeni de sciintie si litere si o cununa frumoșă de dame elegante. Ordulu jocureloru l'a inceputu d-ra Contesa Eleu'a Andrassy — fiic'a f ministru de esterne alu Austro-Ungariei — cu „Ardelen'a”. Atatu acest'a câtu si celea lalte jocuri naționali fara dantiate cu cea mai mare placere si precisiune si petrecute cu celu mai mare interesu din partea publiculu neromanu. Mai multu farmecaru inse pre toti „Batu'a” si „Calusierulu” jocate prin 15 tengeri Universitari imbracati in vest'minte naționali si „Roman'a” pre care cele mai de frunte dia-ria neromane din Bud'apest'a o caracterisedia ast'felii: „Roman'a” e unu jocu socialu, care sēmēna cu quadrille dar' e mai caracteristicu si mai pitorescu. (P. L.) — „Roman'a” e quadrilulu romanescu, inse cu figari mai passionate; — deosebi finalulu ei e pitorescu: acela reprezenta unu conductu nuptialu, câte o parchia trece jocandu si facundu învęrtita printre spalieriulu dantiuitoriloru, primindu complimentele si salutarile. (P. N.)

Stefanu Borgovanu capitanu la regim. de infant. nru 50 — in Alb'a-Jul'a — a fostu distinsu prin Maiestatea S'a Imperatoriulu-Rege alu Austro-Ungariei cu Crucea militaria pentru merite.

Hymen. Se cununa: d-lu Andreiu Ionasiu cu d-ra Maria Sor'a in Boutiariulu infer. la 7 martie.

Necrologu. A repausatu: Macedonu Rotariu, ascultatoriu de medicina in anulu alu V-lea la reg. universitate din Clusiu, in 2 l. c.

Concursu pentru compunerea de carti scolare escrie consistoriulu diecesei de Gher'fa. Se cere: „Gramatic'a limbii romane”, — „Gramatic'a limbii magiare”, — Geografi'a patriei”, — „Fisic'a”, — „Istori'a Patriei”, — „Istori'a naturala”, — „Manualu de economia si industria”, — „Manualu pentru propunerea gimnasticeii”, — „Constitutiunea patriei”, — „Aritmetica cu mesurile metrice”, — „Manualu de calligrafi'a si desemnu”, — „Manualu pentru tipicu.” —

Concurentii au de a susterne manuscrisele sale pâna la finea lunei lui decemvrie 1880. — Compunatoriile acestoru opuri si respective compunatoriile opului, care se va adă mai bunu si demnu de a se tipari se va remunera: pentru fie-care cola tiparita deca opulu va fi originalu cu 15 fl. era deca va fi tradusu cu 8 fl. remanędu apoi opulu proprietate a tipografiei diecesane.

Deslegarea Logografulu din nrulu 1.

Cele 7 cuvinte formate din silabele notate suntu: 1. Ratisbona 2. Omer 3. Mannsfeld 4. Azore 5. Niagara 6. Essei 7. Apolodoru.

Dia literile initiali a acestoru cuvinte cetite de susu in josu resulta numirea Romania, er' din cele finali cetite de susu in josu resulta numirea Ardealu.

Bene o au deslegatu Dōmnele si Domnișorele: Am'a Stefiu n. Romanu, Emili'a Mihașiu, Mariti Lupanu, Aureli'a si Leontina Colceriu-Corabianu, Victori'a Moritiu, Ecaterina Moldovanu; si Domni' Alexandra Popoviciu, Stefanu Boldanu, Parteni'u Moldovanu, Ioanitiu Macaveiu, Virgiliu Brendusianu, Ionu Nicu Popu, Nestoru G. Simonu, Teodoru Muresianu, Davidu Vl. Deacu, Titu Muresianu, Moses Bleicher, Ioanu Popescu.

Premiale escrise le-au cășegatu Domnișora Ecaterina Moldovanu si Domni' Ioanu Popescu si Moses Bleicher.

Deslegarea Gaciturei de stramut tu din nrulu 1.

Antatu stramutu pe numerulu 5 din vecinatatea despartimentulu golu in acestu despartimentu, er' in loculu lui punu pre nrulu 3 din vecinatatea acelu'asiu despartimentu; si apoi urmeza mai departe ducęndu pre nrulu 5 in despartimentele nrului 3 si pre acest'a in despartimentele celuia.

Bene o au deslegatu: Domnișora Lucretia Popu si Davidu Vl. Deacu — căror'a s'au si speditu premiale escrise.

Post'a Redactiunei.

P. M. in B. Cev'a mai tardioru; si pâna atunci primimu bucurosu artielii sociali si corespondentie din cercurile D-vostre.

P. H. in M. p. Ve-amu cuitatu pre intregu anulu curinte.

I. Ch. si I. G. in B. Multiamita cordiale. Cātu de adeseori!

J. Hr. in B. In confacerea Gacituriloru de semne folositi-ve numai de semnele cari le vedeti aplicate de noi pâna acum'a; asię: . , ; : = ? ! " * + - () § []

Amicului H. Te-a amagitu amant'a; si tu te scii super'a de ace'a?! Ei bene asculta cetji dice P. M. I. si te męngaia:

Si de ce m'ai gemi, amice,	Fa asię fora zabava
Dęca amant'a-ti te-a 'nsielatu?	Cum 'ti dice viersulu meu,
Nu dör' lumea o se se strice	Si fi-i siguru că in graba
Dęca gustu-i s'a schimbatu?	Altulu intra 'n postululu teu;

Ia si fa unu plicu indatu	Caci me crede camarade,
Si-i tramite binisiuru,	Că că postululu de amantu,
Fora vorba 'ndelungata	Nici unu altu postu nu se pōte
Tōta diestrea de amoru;	A stă mai pucinu vacantu;

Câteva bilete scrise,	Ci pe cāndu tu de-o parte
Si vre-o doi trei peri de-ai ei,	Cu dimisi'a te-ai dsu,
Ce le-aveai secretu inchise	Suptentu-ti de-alta parte,
Cu portretulu domni'a-oi.	A si fostu in locu-ti pusu.

Dă-i răgazu se se nimiască
Si acestu bietu nătărău!
Că că mâni-o se 'mplinēca
Altu neghiobu si postululu seu.

Acestu numeru se antecipa pentru de a se aduce mai curundu la cunoscentia cetitoriloru diurnalului nostru marele actu ce s'a indeplinitu in acestea zile — recunoscandu-se de tōte poterile Europene independenti'a deplina a Romaniei.

Proprietariu, Editoru si Redactoru respunditoriu: Niculae F. Negrutiu.

Gher'fa. Imprimer'fa „Georgiu-Lazaru.” 1880.